

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ЖУРНАЛІСТИКИ ТА УКРАЇНОЗНАВСТВА

**«Місце сили. Розказати своє – зберегти спільне»: журнал про
локальну історію та культуру**

**Бакалаврська кваліфікаційна
робота (проект)**

студента групи ЖУР-41

освітньої програми

«Журналістика»

спеціальності 061

«Журналістика»

Яворського Назарія

Андрійовича

Керівник – Супрун Людмила

Вікторівна,

доктор наук із соціальних

комунікацій, професор кафедри

журналістики та українознавства

Рецензент Рецензент – Демедюк

Н.В., старший викладач кафедри

журналістики та

українознавства,

генеральний директор

Медіа-центру «Третя столиця»

ДОПУЩЕНО ДО ЗАХИСТУ

Завідувач кафедри _____ Леся МАЛЕВИЧ

Протокол засідання кафедри №12

від 23.05.2025

Рівне 2025

ЗМІСТ

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Теоретична база.....	3
1.2. Обґрунтування проєкту.....	7
1.3. Мета і завдання роботи	8
1.4. Специфіка аудиторії.....	10
1.5. Технічні і програмні засоби.....	141
1.6. Сфера застосування.....	154
1.7. Висновки.....	Error! Bookmark not defined. 6
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	169

1.1. Теоретична база

У сучасному світі глобалізації та інформаційного перенасичення надзвичайної цінності набувають локальні історії й культурна спадщина окремих спільнот. Відновлення й популяризація «малих наративів» стають не лише важливою умовою збереження національної ідентичності, а й потужним джерелом для формування колективної пам'яті та розвитку громадянського суспільства. У цьому контексті особливого значення набувають медіапроекти, що звертаються до історій конкретних людей, сіл, містечок та районів, розповідають про їхнє минуле й сучасність, привертаючи увагу до унікального культурного розмаїття України.

Такі проекти створюють у рамках краєзнавчої журналістики – спеціалізованого напрямку медійної діяльності, метою якого є дослідження, збереження та популяризація локальної історії, культури й традицій через різноманітні журналістські форми та жанри. В основі краєзнавчої журналістики лежить прагнення розповідати про специфіку певного краю, його людей і спадщини, а також формувати у громадян почуття власної ідентичності, прив'язаності до своєї «малої батьківщини» й розуміння її ролі у контексті загальнонаціонального культурного надбання.

Основними характеристиками краєзнавчої журналістики, на думку дослідників, є регіональна специфіка, тобто фокус на подіях, явищах, особистостях і культурних феноменах конкретного населеного пункту, району або області; документальність як опора на достовірні джерела: історичні документи, архівні матеріали, польові дослідження, розповіді очевидців; аналітичність як прагнення пояснити зв'язок локальних подій із ширшими культурними, історичними або соціальними процесами [2; 3]. Краєзнавча журналістика виконує також освітню функцію як спосіб поширення знань про рідний край, його цінність, спадщину й сучасність, а також виховує патріотизм, формує повагу до історії, традицій, локальних символів та імен [5].

Серед завдань краєзнавчої журналістики дослідники [6] відзначають такі:

1. Збереження локальної пам'яті, фіксування історичних фактів, свідчень, легенд, народних традицій і звичаїв.
2. Підтримка діалогу між поколіннями, створення майданчика для передачі досвіду й знань від старших до молодших.
3. Формування краєзнавчої компетентності, розвиток у читачів розуміння історичних процесів і культурного розмаїття.
4. Виховання почуття причетності до своєї громади, активізація інтересу до історії села, міста, регіону й залучення мешканців до його розвитку.
5. Популяризація культурної спадщини, розкриття багатства локальних традицій у цікавій, сучасній формі.

Загалом у науковій літературі краєзнавча журналістика розглядається як складова частина регіональної журналістики або історико-культурного краєзнавства [2; 6]. Її теоретичною базою виступають історіографія й культурологія як джерело фактичного та аналітичного знання про регіон; журналістикознавство як методологічна основа для вивчення жанрових форм, стилістики й функцій краєзнавчих текстів; медіаграмотність як складова сучасного підходу до презентації краєзнавчих матеріалів, їхнього поширення й інтерпретації в цифровому просторі.

Теоретичні засади краєзнавчої журналістики ґрунтуються на прагненні зберегти унікальні локальні історії та зробити їх доступними для широкої аудиторії [1; 4]. Відповідаючи на сучасний запит громад і молоді, краєзнавча журналістика розвивається як важливий засіб культурного діалогу й громадянського виховання, а її розвиток – це шлях до усвідомлення багатства й розмаїття української культурної спадщини.

Актуальність проєкту. У час повномасштабної війни, втрат, переміщень і руйнувань потреба у власній локальній ідентичності набуває особливої ваги. Люди втрачають домівки, ландшафти, звичний побут, і разом з цим ризикують втратити пам'ять про себе, свій рід, своє місце. Водночас українці дедалі більше

відчувають, що міцність національної єдності починається з розуміння того, хто ми є у своєму місті, селі, на вулиці зі знайомими назвами.

Журнал «Місце сили. Розказати своє – зберегти спільне» виникає у відповідь на цю потребу – зберегти локальні історії, обряди, мову, постаті, простори, які формують обличчя культурної України. Він створює архів повсякденної, живої історії: не з підручників, а з вуст очевидців, із родинних фотоальбомів, із пам'яті, що передається в розмовах і жестах.

У ситуації загальної травми та викликів деокупації, відбудови, еміграції, розповідь про своє "місце сили" – це акт відновлення, опору і приналежності. Це також спосіб побачити в іншому себе, бо в кожній історії є частинка спільного українського досвіду, який варто берегти.

Журнал є інструментом поєднання культурного поля України, популяризації регіональної спадщини, а також платформою для молоді, дослідників, краєзнавців, учителів і всіх, хто хоче переосмислити своє коріння не як ностальгію, а як ресурс для майбутнього.

1.2. Обґрунтування проєкту

Головна ідея проєкту в тому, що «Місце сили» – це медіа-видання про локальну ідентичність, місцеву історію, культуру, усну традицію, людей і простори, які формують нерозказану, часто невідому історію України.

Гасло «Розказати своє – зберегти спільне» відображає головну мету – дати голос тим, чії історії ще не звучали, і створити мозаїку живої пам'яті, яка об'єднує країну через її розмаїття.

Цінності журналу:

1. Автентичність: розповідаємо правдиво, без прикрас.
2. Спільність: від "мого" до "нашого".
3. Гідність: кожна історія варта уваги.
4. Збереження: що не розказане, те втрачене.
5. Включення: кожен може долучитися: надіслати текст, фото, запис.

«Місце сили» – це не просто журнал, а платформа для плекання локальної гордості, культурної пам'яті та спільної ідентичності. Він дає можливість українцям з різних куточків країни почути одне одного і через локальне побачити національне.

Виходячи з нашої основної ідеї та цінностей журналу, ми розробили структуру журнального видання, яка містить такі складники:

- Обкладинки з відповідними тематичними фотозображеннями;

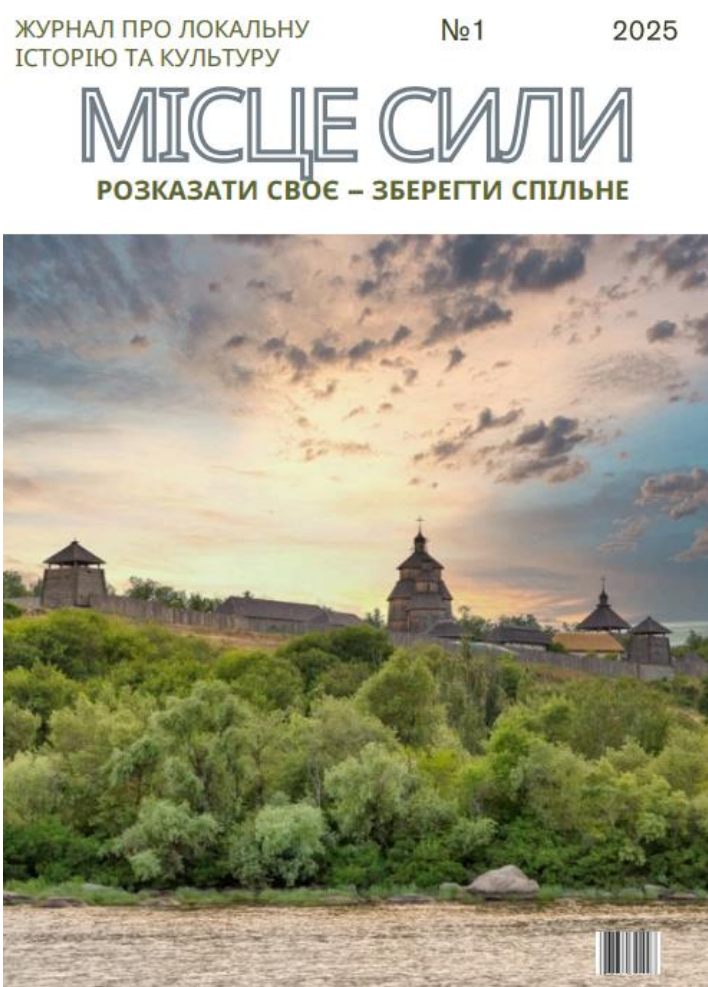

Рис.1. Обкладинка журналу «МІСЦЕ СИЛИ»

- Зміст номера з назвами рубрик, заголовками різножанрових журналістських матеріалів та вказівками на відповідні сторінки;
- Інформація про склад редакції журналу;
- Юридична та видавнича інформація;

- Колонка головного редактора «Де твоє місце сили?» як передмова до першого номера;
- Рубрики, наповнені відповідними матеріалами, різних жанрів:
 - МІСЦЕ СИЛИ;
 - УСНА ІСТОРІЯ;
 - ЖИВА КУЛЬТУРА;
 - КУЛЬТУРНА МАПА;
 - КРАСА ПОРЯД;
- Контакти редакції, покликання на онлайн-версію видання на сайті та на сторінку для оформлення передплати;
- Сторінка з рекламою;
- Анонс наступного номера.

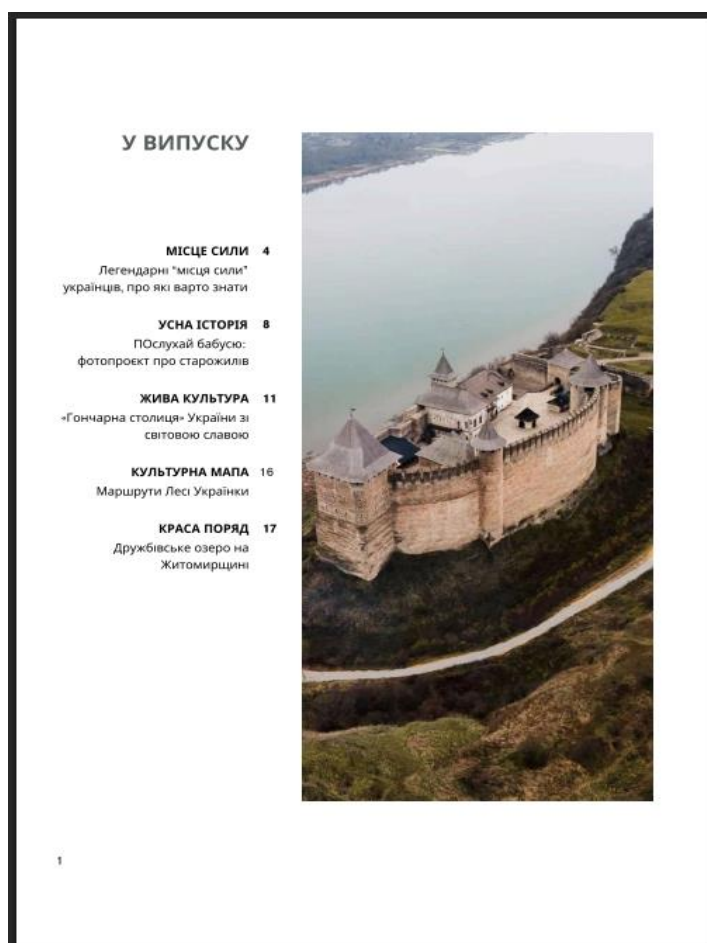

Рис. 2. Зміст номера в журналі «МІСЦЕ СИЛИ»

Створений тематичний графічний дизайн, підібрані фотоілюстрації, кольори та шрифти відповідають сучасним тенденціям в оформленні журнальних глянцевого видань.

1.3. Мета і завдання кваліфікаційної роботи

Мета проєкту – розробити концепцію та випустити пілотний номер молодіжного журналу «Місце сили», який сприятиме збереженню й популяризації локальної історико-культурної спадщини, формуванню громадянської ідентичності та залученню молоді до дослідження рідного краю..

Завдання кваліфікаційного проєкту:

1. Проаналізувати теоретичні засади краєзнавчої журналістики та її значення у формуванні культурної пам'яті й локальної ідентичності.
2. Дослідити потреби цільової аудиторії у контенті про локальну історію й культуру.
3. Розробити структуру, рубрикацію та контент-план журналу «Місце сили», визначити жанри й способи подачі матеріалу.
4. Підготувати й оформити пілотний випуск журналу (тексти, ілюстрації, верстка), що розкриває історико-культурні особливості регіонів України.
5. Здійснити апробацію видання серед представників цільової аудиторії та фахівців для отримання зворотного зв'язку.
6. Оцінити перспективи розвитку проєкту, можливі канали розповсюдження (друковані й цифрові платформи), варіанти залучення партнерів і фінансування.

КОЛОНКА РЕДАКТОРА

Де твоє місце сили?

Це не просто питання – це ключ, який ми шукаємо щодня. І часто виявляється, що воно не десь далеко. Воно – там, де пахне бабусиним хлібом, де ми вперше відкрили вікно після весни, де нам боліло і водночас заспокоювалося.

«Місце сили» – це журнал про нашу пам'ять, про коріння, про те, що тримає. У час, коли війна стирає цілі адреси з мапи, ми вчимося знову розповідати: про село, яке відбудували власноруч. Про будинок культури, в якому тепер збирають гумантарку. Про пісню, яку бабуся співала ще до війни – і яка сьогодні звучить у TikTok.

Ми запускаємо це видання, бо віримо: кожна локальна історія – це частина великої. Кожен дім – це частинка України. Кожен голос – це вже пам'ять. У цьому журналі ви прочитаєте про маловідомі й знані місця. Про маленькі громади, які роблять великі справи. Про людей, які зберігають діалекти, травники, старі фотографії, незаписані пісні. Про підлітків, які хочуть знати не лише про майбутнє, а й про минуле, з якого виростають.

«Місце сили» – це не тільки журнал. Це нагадування: ми є, поки розповідаємо. Ми лишаємося – поки пам'ятаємо.

З теплом і вірою в ваше місце

Назарій Яворський,
головний редактор журналу «Місце сили»

ЗАМОК РАДОМИСЛЬ. ФОТО АЛЕКС АЛІФАНОВ

Рис. 3. Колонка редактора в журналі «МІСЦЕ СИЛИ»

Об'єкт дослідження: сучасна краєзнавча журналістика як напрям медіадіяльності, що фокусується на збереженні й популяризації локальної історико-культурної спадщини.

Предмет дослідження: принципи розробки та реалізації концепції молодіжного краєзнавчого журналу «Місце сили» як інструменту популяризації локальної історії та культури й формування культурної ідентичності серед молоді.

Журнал слугує майданчиком для діалогу між поколіннями, громадами та регіонами, щоб українці могли розповісти про своє і відчувати себе частиною великої спільноти, яка пам'ятає, чинить опір і будує майбутнє.

1.4. Специфіка аудиторії

Цільову аудиторію журналу про локальну історію та культуру «Місце сили» визначають такі критерії:

1. Вікова група. Основна аудиторія – молодь 15–25 років, яка активно шукає своє місце у світі, прагне розуміти своє походження, цікавиться історією рідного краю та культурними надбаннями.
2. Соціально-культурний статус:
 - старшокласники, студенти коледжів і університетів;
 - молоді фахівці, активісти, волонтери, учасники громадських і культурних ініціатив;
 - молодь із міст, сіл і селищ, для яких важливо мати голос і бути почутими у масштабах своєї громади та країни.
3. Інтереси й цінності цільової аудиторії:
 - любов до рідного краю, прагнення краще зрозуміти історію своєї родини й місцевості;
 - повага до культурного розмаїття та національних традицій;
 - зацікавленість у нестандартних, локальних історіях і персональних розповідях, що розширюють світогляд;
 - орієнтація на активний спосіб життя, розвиток творчих навичок (фото, відео, письменництво, подорожі, краєзнавство).
4. Інформаційна поведінка: активне використання соцмереж, смартфонів і цифрового контенту для спілкування та отримання інформації; прихильність до мультимедійних форматів (фотоісторії, короткі відео, подкасти, сторітелінг); потреба у глибоких, цікавих та емоційно залучаючих текстах, що пояснюють складне простою мовою; звичка брати участь в інтерактивному контенті (коментування, розповіді власних історій, участь у дискусіях).

5. Психографічний портрет: це активна й небайдужа молодь, яка прагне розвиватися, шукати власні сенси й залишати свій слід у житті своєї громади. Вона готова долучатися до збереження спадщини, цінує відвертість і довіру, хоче розуміти своє коріння та брати участь у культурному житті.

Ми створили приклади персон для цільової аудиторії журналу «Місце сили», а також окремо – розподіл аудиторії для друкованої й цифрової версій журналу:

Олена, 17 років, старшокласниця

- **Локація:** невелике місто на заході України
- **Інтереси:** історія рідного краю, етнографія, фотографія, волонтерство
- **Інформаційна поведінка:** активно користується Instagram, TikTok, YouTube; бере участь у шкільному гуртку краєзнавства
- **Що шукає у журналі:** цікавий контент для навчальних проєктів, натхнення для власних фотоісторій
-

Андрій, 21 рік, студент-історик

- **Локація:** обласний центр
- **Інтереси:** краєзнавчі дослідження, архівна робота, етнографічні експедиції, подорожі
- **Інформаційна поведінка:** читає блоги, спеціалізовані сайти, слухає подкасти про історію, користується цифровими бібліотеками
- **Що шукає у журналі:** глибокі статті й аналітику, унікальні історичні факти, джерела для навчання
-

Марія, 24 роки, молода активістка

- **Локація:** село у центральній Україні
- **Інтереси:** розвиток громади, збереження народних традицій, організація локальних подій
- **Інформаційна поведінка:** Facebook-групи, месенджери, локальні чати, радіо, друковані видання
- **Що шукає у журналі:** ідеї для громадських ініціатив, досвід інших сіл, поради для розвитку культурного життя.
-

Максим, 19 років, студент-дизайнер

- **Локація:** великий міський центр
- **Інтереси:** графічний дизайн, фото, створення креативного контенту, мандри по Україні
- **Інформаційна поведінка:** Instagram, Pinterest, цифрові платформи для митців, мультимедійний контент
- **Що шукає у журналі:** натхнення, цікаві фотоісторії, візуально привабливий контент.

Нам було важливо сегментувати цільову аудиторію друкованої та цифрової версії журналу.

Цільова аудиторія друкованої версії:

- 1) Старше покоління красзнавців, учителі, працівники бібліотек і музеїв, які цінують друковані видання;
- 2) Молодь, яка любить фізичний формат (естетичний журнал як сувенір);
- 3) Навчальні й культурні установи (для розповсюдження у школах, університетах, бібліотеках, молодіжних центрах).

Цільова аудиторія цифрової версії:

- 1) Активна молодь, яка постійно у соцмережах та на онлайн-платформах;
- 2) Читачі, яким важлива інтерактивність (можливість залишати коментарі, брати участь у конкурсах, переглядати мультимедіа);
- 3) Українці за кордоном, що цікавляться культурною спадщиною своєї малої батьківщини й хочуть залишатися на зв'язку.

Таке розділення дозволяє краще зрозуміти потреби кожного сегмента, розробити окремі канали комунікації та підлаштувати подачу контенту під стиль життя й уподобання кожного типу аудиторії.

МІСЦЕ СИЛИ

ЛЕГЕНДАРНІ “МІСЦЯ СИЛИ” УКРАЇНЦІВ, ПРО ЯКІ
ВАРТО ЗНАТИ, А ЩЕ КРАЩЕ ВІДВІДАТИ

НАЗАРІЙ ЯВОРСЬКИЙ

ФОТО ВОЛОДИМИРА ТЕРТИШНОГО

Українські землі оповиті легендами та міфами. Проте в кожному переказі є своя частина правди, яка передається нащадкам із покоління в покоління, заради збереження ідентичності та розуміння внутрішніх глибинних мотивів.

Споконвіку українці мали “місця сили”, які було знайдено інтуїтивно, методом спостереження та шостого чуття. Сьогодні розвиток вищих наук дозволяє підтвердити чи спростувати наявність “сил” в тих місцях, які й досі вважаються священними.

Розповідаємо про такі місця.

В Україні є загадкові локації, які мають аномальні показники та енергетичну силу

Кам'яна могила на Запоріжжі

Пам'ятка, яка вважається легендарною, не тільки в межах України, а й на світовому рівні. Місцевість, яка налічує понад 1 000 каменів із написами та петрогліфами, розташована біля селища Терпіння. Деякі дослідники зробили висновки, що зображення на каменях є протоісторичними писемностями. Проте, сьогодні точно відомо, що локація відрізняється радіоактивністю в 1/4. Вчені це довелося аерофотографування та інші сучасні прилади, які підтвердили, що кам'яний пагорб має дуже потужну енергетику. Будьте готові до збоїв та відключень вашої техніки, у період перебування на Кам'яній могилі. Коли це місце було місцем поклоніння для сифі, киммерців та сарматів, гунів, половців, а також, печенігів. Сьогодні, для українців, це “місце сили”, яке треба побачити хоча б раз у житті.

4

УСНА ІСТОРІЯ

ПОСЛУХАЙ БАБУСЮ:
ФОТОПРОЄКТ ПРО СТАРОЖИЛІВ

НАЗАРІЙ ЯВОРСЬКИЙ
(ЗА МАТЕРІАЛАМИ
[HTTPS://BIRDFLIGHT.COM/](https://birdinflight.com/))

«Старість – це коли знаєш усі відповіді, але ніхто тебе не питає», – говорив канадський педагог Лоуренс Джонстон Пітер.

Трапляється, що людям похилого віку і справді немає кому розповісти про своє життя, показати фотографії з сімейного альбому. Онуки та правнуки зайняті своїми справами, думають не про минуле, а про майбутнє.

Фотопроект має на меті зберегти обличчя старожилів Західної України та їхній побут, що зникає. Мешканці сіл та невеликих міст, що народилися у 1920-1930-х роках, говорять про дитинство, переповідають легенди, співають пісні та деляться фольклором. Проект дає змогу створити мартиролог людей, котрі формували елиту довоєнного часу: просвітителів, священників, військових.

8

ЖИВА КУЛЬТУРА

«ГОНЧАРНА СТОЛИЦЯ» УКРАЇНИ
ЗІ СВІТОВОЮ СЛАВОЮ

НАЗАРІЙ ЯВОРСЬКИЙ

ФОТО ІРИНИ БАТИРЕВОЇ

Старовинне козацьке містечко Опішніе Юпшані Значківського району Полтавської області – один із наймогутніших і найславетніших центрів культурної самовитності українців – називають Гончарною Столицею України.

Це унікальний осередок керамічного виробництва в Україні з власним творчим обличчям і неповторним історично сформованим асортиментом ужиткових та декоративних виробів. Гончарство у найкращому місті Полтавщини, що стоїть на семи горбах, утворених Ворсклою, пам'ятає битву зі шведями, розвивається впродовж трьох тисячоліть. Вквітці доробок гончарів – одне з джерел формування національної культури, зафіксовано в глині дуновість. На початку XX століття тут було майже 100 гончарів. Їхні виробни розкидалися по навколишніх селах і далеко від Полтавщини.

Наприкінці XIX століття до витворів місцевих гончарів почав активно придивлятися весь цивілізований світ. Їхні виробни знайшли своїх шанувальників – колекціонерів. Варті випадки, коли посуду гончарів забирали ще тепліше прямо з гончарні.

Она початку XX століття російський консул у Лондоні повідомив Значківській повітовій земській управі про велику популярність опішнінської кераміки в Англії й буквально бігав до Значківщини й постачав на європейський ринок. Найбільші музеї Російської імперії, країн Європи та Америки відраджали спеціальні експедиції до Опішного з метою формування власних колекцій. У 1914 році в Опішному відкрили першу в Лівобережній Україні земську краєзнавчу гончарну майстерню, що стала до сьогодні єдиним осередком розвитку гончарного шкільництва в Україні. Опішнінські майстри створювали швидко у найкращих місцевих традиціях із яскравими місцевими кольорами. Традиційно виготовляли в Опішні повсякденну, а також різноманітну святкову кераміку. Це і поливаний мальованим декоративно побутовий посуд (горщики, глечки, мактри, миски, дубани, кувалди, барильця, баночки), і посуд, розписаний у техніці ризикування або флориди.

11

КРАСА ПОРЯД

ДРУЖКІВСЬКИЙ КАР'ЄР НА ЖИТОМИРЩИНІ. ФОТО @GO VBOBOGU

ПЕРЕДПЛАТА

- Читайте нас першими
- Заощаджуйте на передплаті
- Безкоштовна доставка

НАШ САЙТ

- Найважливіша інформація
- Щододатковий оновлення
- Читайте нас будь-коли і будь-де

Рис. 4. Сторінки журналу «МІСЦЕ СИЛИ»

1.5. Технічні і програмні засоби

Реалізація проєкту «Місце сили. Розказати своє – зберегти спільне» потребує комплексного технічного й програмного забезпечення для підготовки контенту, його верстки та поширення. Основою для роботи є сучасний комп'ютер або ноутбук із достатньою продуктивністю (процесор не нижче рівня Intel Core i5 та оперативна пам'ять від 8 ГБ), що дозволяє без затримок працювати з текстами, графікою й мультимедіа. Для створення унікального фото- й відеоконтенту використовується цифрова фотокамера або смартфон із якісною камерою, а для запису інтерв'ю й подкастів — диктофон або зовнішній мікрофон. Архівація й резервне копіювання файлів забезпечуються зовнішнім жорстким диском або сервісами хмарного зберігання (Google Drive, Dropbox).

Підготовка текстових матеріалів здійснюється у текстових редакторах Microsoft Word, що дає змогу легко редагувати й поширювати документи. Обробка зображень, розробка графічного дизайну й верстка журналу виконувалася за допомогою пакету Adobe InDesign для макетування сторінок, Photoshop для ретуші й обробки фотографій, а також GIMP як безкоштовна альтернатива для графіки. Для розробки цифрових прототипів сторінок або інтерактивного контенту використовується сервіс Figma.

Обробка мультимедійного контенту – важлива складова проєкту. Фотографії редагувалися в програмах Adobe Lightroom або Snapseed, а відеоролики монтували в редакторах Adobe Premiere Pro. Для роботи з аудіо, запису й монтажу подкастів застосовано Audacity, просту й функціональну програму для обробки звуку.

Для розповсюдження готового контенту й взаємодії з аудиторією може використовуватися платформа для створення сайтів WordPress, що дозволяє представити журнал у цифровому форматі. Крім того, застосовуються сервіси Canva або VistaCreate для створення публікацій у соціальних мережах, де молодь проводить значну частину часу.

Таким чином, поєднання сучасних технічних і програмних засобів дає змогу реалізувати проєкт «Місце сили» на високому рівні від збору й

опрацювання локальних історій до випуску друкованого журналу й поширення його цифрової версії серед цільової аудиторії.

1.6. Сфера застосування

Проект «Місце сили. Розказати своє – зберегти спільне» розроблений для практичного використання у сфері сучасної краєзнавчої журналістики, культурного просвітництва та молодіжної комунікації. Сфера застосування проекту охоплює кілька основних напрямів:

1. **Засоби масової інформації (ЗМІ):** друковані й цифрові видання, локальні й регіональні платформи, що прагнуть урізноманітнити контент і залучити молоду аудиторію, розширюючи інформаційний простір краєзнавчою тематикою.
2. **Освітні заклади:** школи, коледжі, університети, гуртки краєзнавства й краєзнавчі об'єднання, для яких журнал може стати допоміжним навчальним ресурсом, джерелом цікавих історичних фактів і методичним посібником у позакласній роботі.
3. **Культурні й громадські установи:** бібліотеки, музеї, будинки культури, молодіжні й громадські центри, де видання може поширюватися для популяризації локальної спадщини й стимулювання молодіжної активності в галузі краєзнавства та культури.
4. **Туристичний сектор:** краєзнавчі тури й локальні туристичні маршрути, де видання може слугувати додатковим джерелом знань для гідів та екскурсантів, підвищуючи привабливість регіону та інтерес до його історії й культури.
5. **Соціальні мережі й цифрові платформи:** розповсюдження мультимедійного контенту, публікацій і візуальних історій, адаптованих до потреб молодшої цифрової аудиторії, залучення користувачів до інтерактивного діалогу, обміну історіями й створення користувацького контенту.

Отже, сфера застосування проєкту є багатоплановою й охоплює як традиційні, так і цифрові канали поширення інформації. Це дає змогу журналу «Місце сили» інтегруватися в освітній, культурний і туристичний простір, стимулюючи цікавість молоді до локальної історії та культури й формуючи стійкий зв'язок із рідним краєм.

1.7. Висновки

У сучасному світі глобалізації та інформаційного перенасичення надзвичайної цінності набувають локальні історії й культурна спадщина окремих спільнот. У цьому контексті особливого значення набувають медіапроєкти, що звертаються до історій конкретних людей, сіл, містечок та районів, розповідають про їхнє минуле й сучасність, привертаючи увагу до унікального культурного розмаїття України.

Краєзнавча журналістики – спеціалізований напрям медійної діяльності, метою якого є дослідження, збереження та популяризація локальної історії, культури й традицій через різноманітні журналістські форми та жанри. Теоретичні засади краєзнавчої журналістики ґрунтуються на прагненні зберегти унікальні локальні історії та зробити їх доступними для широкої аудиторії.

У час повномасштабної війни, втрат, переміщень і руйнувань потреба у власній локальній ідентичності набуває особливої ваги. Журнал «Місце сили. Розказати своє – зберегти спільне» виникає у відповідь на цю потребу – зберегти локальні історії, обряди, мову, постаті, простори, які формують обличчя культурної України.

У ситуації загальної травми та викликів деокупації, відбудови, еміграції, розповідь про своє "місце сили" – це акт відновлення, опору і приналежності. Це також спосіб побачити в іншому себе, бо в кожній історії є частинка спільного українського досвіду, який варто берегти.

Журнал є інструментом поєднання культурного поля України, популяризації регіональної спадщини, а також платформою для молоді,

дослідників, краєзнавців, учителів і всіх, хто хоче переосмислити своє коріння не як ностальгію, а як ресурс для майбутнього.

«Місце сили» – це не просто журнал, а платформа для плекання локальної гордості, культурної пам'яті та спільної ідентичності. Він дає можливість українцям з різних куточків країни почути одне одного і через локальне побачити національне.

Структура журналу, створений тематичний графічний дизайн, підібрані фотоілюстрації, кольори та шрифти відповідають сучасним тенденціям в оформленні журнальних глянцевого видань.

Нам вдалося реалізувати мету проєкту – розробити концепцію та випустити пілотний номер молодіжного журналу «Місце сили», який сприятиме збереженню й популяризації локальної історико-культурної спадщини, формуванню громадянської ідентичності та залученню молоді до дослідження рідного краю.

Ми виконали завдання кваліфікаційного проєкту: проаналізували теоретичні засади краєзнавчої журналістики та її значення у формуванні культурної пам'яті й локальної ідентичності; дослідили потреби цільової аудиторії у контенті про локальну історію й культуру; розробили структуру, рубрикацію та контент-план журналу «Місце сили», визначили жанри й способи подачі матеріалу; підготували й оформили пілотний випуск журналу (тексти, ілюстрації, верстка), що розкриває історико-культурні особливості регіонів України; здійснили апробацію видання серед представників цільової аудиторії та фахівців для отримання зворотного зв'язку; оцінили перспективи розвитку проєкту, можливі канали розповсюдження (друковані й цифрові платформи), варіанти залучення партнерів і фінансування.

Основна аудиторія журналу про локальну історію та культуру «Місце сили» – молодь 15–25 років, яка активно шукає своє місце у світі, прагне розуміти своє походження, цікавиться історією рідного краю та культурними надбаннями. Це старшокласники, студенти коледжів і університетів; молоді фахівці, активісти, волонтери, учасники громадських і культурних ініціатив;

молодь із міст, сіл і селищ, для яких важливо мати голос і бути почутими у масштабах своєї громади та країни.

Цільова аудиторія має спільні інтереси й цінності: любов до рідного краю, прагнення краще зрозуміти історію своєї родини й місцевості; повагу до культурного розмаїття та національних традицій; зацікавленість у нестандартних, локальних історіях і персональних розповідях, що розширюють світогляд; орієнтацію на активний спосіб життя, розвиток творчих навичок (фото, відео, письменництво, подорожі, краєзнавство).

Нам було важливо сегментувати цільову аудиторію друкованої та цифрової версії журналу. Таке розділення дозволяє краще зрозуміти потреби кожного сегмента, розробити окремі канали комунікації та підлаштувати подачу контенту під стиль життя й уподобання кожного типу аудиторії.

Реалізація проєкту «Місце сили. Розказати своє – зберегти спільне» потребувала комплексного технічного й програмного забезпечення для підготовки контенту, його верстки та поширення. Поєднання сучасних технічних і програмних засобів дало змогу реалізувати проєкт «Місце сили» на високому рівні від збору й опрацювання локальних історій до випуску друкованого журналу й поширення його цифрової версії серед цільової аудиторії.

Проєкт «Місце сили. Розказати своє – зберегти спільне» розроблений для практичного використання у сфері сучасної краєзнавчої журналістики, культурного просвітництва та молодіжної комунікації. Сфера застосування проєкту охоплює кілька основних напрямів: засоби масової інформації (друковані й цифрові видання, локальні й регіональні платформи); освітні заклади (школи, коледжі, університети, гуртки краєзнавства й краєзнавчі об'єднання); культурні й громадські установи (бібліотеки, музеї, будинки культури, молодіжні й громадські центри); туристичний сектор (краєзнавчі тури й локальні туристичні маршрути); соціальні мережі й цифрові платформи.

Отже, сфера застосування проєкту є багатопланою й охоплює як традиційні, так і цифрові канали поширення інформації. Це дає змогу журналу «Місце сили» інтегруватися в освітній, культурний і туристичний простір,

стимулюючи цікавість молоді до локальної історії та культури й формуючи стійкий зв'язок із рідним краєм.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кузнєцова О. Загрози свободі місцевих газет України в умовах карантину. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»: Журналістика*. 2021. Вип. 1(2). С. 58–68.
2. Приступенко Т. О. Теорія журналістики. Київ, 1997. 312 с.
3. Слотюк Т. Концепт конструктивної журналістики: конотації, функції та особливості функціонування. Івано-Франківськ : Івано-Франківський нац. ун-т ім. Івана Франка, 2021. 158 с.
4. Тимошик М. Кадри тоталітарної журналістики для преси західноукраїнських областей. 40–50-ті роки ХХ ст.: дис. ... канд. наук із соц. комунікацій. Івано-Франківськ : Івано-Франківський нац. ун-т ім. Івана Франка, 2023. 200 с.
5. Як дорослішала українська культурна журналістика. *Mind.ua* [Електронний ресурс]. 2023. URL: <https://mind.ua/publications/ukrayinska-kulturna-zhurnalistyka>.
6. Jerónimo F. Local Journalism: How the War in Ukraine Imposed Itself on the Production Routine of the Local Press. *International Journal of Journalism Studies*. 2024. Vol. 4, no. 1. P. 12–22.